

جر ثومه‌های غرب در فرهنگ عروسک‌ها!

■ **حسن روانشید***

این ماجرا عقبه‌ای بس طولانی دارد، در زمانی که ارتباطات فرهنگی کشور با فرانسه عجین شده بود و دولت قاجار دانشجویان و حتی دانش‌آموزان خانواده‌های ثروتمند ایل قجر را تشویق می‌کرد تا برای ادامه تحصیل به پاریس بروند و آنها نیز با استفاده از امکانات فراوانی که داشتند این راه طولانی را با کشتی یا قطار و از طریق مرزهای مختلف به خصوص شوروی برسد. کسانی که در خانواده‌های بیساختمداران متولد شده بودند، قطعاً لندن را انتخاب می‌کردند و آنهایی که شیفته هنر و ادبیات بودند، راهی اروپا می‌شدند و مسیر پاریس را در پیش می‌گرفتند و این روند تحصیلات عالی‌ه‌ی‌ای برای فرزندان سران کشور بود که تا دوران پهلوی هم ادامه دادند، زیرا به‌سوی انگلیس از ایل قاجار فرزندش را به اسکندرنیوی سپرد تا سرسپردهاش کندتا فرقی نمی‌کرد اروپا اروپا بود، آنها چشمشان به راه بازگشت پول‌های ایران می‌داند، بعضی از این دانشجویان که جذب خوشگذرانی‌های متنوع آن دیار می‌شدند در اولین فرصت تن به ازدواج با دختران غربی داده و افسار را به آنها می‌سپردند تا هر کجا می‌خواهند ببرند و بعضی دیگر بدون اینکه در فکر وصلت باشند، بی خیال به خوشگذرانی می‌پرداختند و معدودی نیز به‌سوی تحصیل علم می‌رفتند تا برای کسب مقامات عالی‌رتبه به کشورشان بازگردند که اکثراً در طول اقامت و تحصیل تپی از فرهنگ‌های میراثی می‌شدند و وجود خود را امدلسو از اندیشه‌های غرب می‌کردند و حتی زبان مادری را نیز به فراموشی می‌سپردند و آنگاه که عزم بازگشت به میهن را داشتند چهره‌ای نو و تفکراتی شست‌وشو داده شده را به همراه می‌آوردند.این فراموشی از واقعیات تلخ آغاز دوران استعمار و استثمار غرب در زمان سلطه بر حکومت‌های وقت قاجار به و پهلوی بود که تا حدودی به یک بدعت تبدیل شد اما هدف نهایی از شست‌وشوی مغزی کندهایی مهاجرانی نبود که قصد بازگشت داشتند، آنها به‌جز شخص دانشجو برای خانواده و دوستان او در ایران هم سوغاتی‌هایی تدارک دیده‌بوندند که می‌توانست ساکنان این سو را نیز به مرور زمان جذب خود نماید!این فرنگ‌فغان در بازگشت چندانی از رهاورد به همراه داشتند که چیزی نبود جز تعدادی کتاب ایدئولوژی مادی گرایی برای خود و ارائه به دوستان و هم‌شاگردی‌های پوشتاک مد روز اروپا سبلیلی از ملکه انگلیس و ماری ائتوات و ناپلئون بناپارت در فرانسه و

فیلم «یتیم‌خانه ایران» در لندن به نمایش در آمد

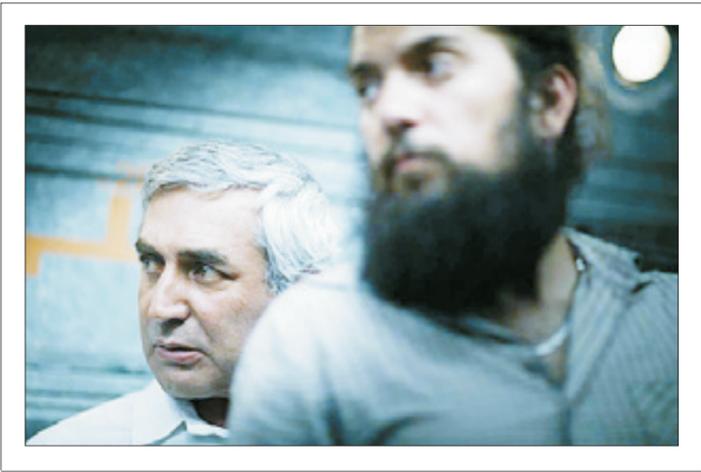
«یتیم‌خانه ایران» به کارگردانی ابوالقاسم طالبی به همت ایرانیان مقیم لندن و بخش بین‌الملل جشنواره مردمی‌عمار در امپریال کالج لندن به نمایش در آمد. احمد نجاران، مسئول این برنامه و عضو انجمن ایرانیان «ایمپریال کالج لندن» در این باره گفت: در یک‌سال و نیم‌اخیر،فیلم‌های سینمایی مختلفی همچون آرو گو و سیصد و «ایمپریال کالج لندن» آکران شده بود که تصویر این برنامه و عضو انجمن مرتجع از جامعه ایران را برای جهانیان به نمایش می‌گذارد. با توجه به این موضوع جای آکران فیلم فاخر ایرانی که دارای عقبه تاریخی باشد و تصویری درست و روشن از کشور نشان بدهد، خالی بود. عضو انجمن ایرانیان «ایمپریال کالج لندن» بیان کرد:نخستین هدف از آکران این فیلم سینمایی، ارائه این اثر برای ایرانیان مقیم خارج از کشور بود، زیرا همانگونه که در فیلم بیان می‌شود «یتیم‌خانه ایران» بازگو‌کننده واقعاتی است که حتی یک صفحه از آن در کتاب‌های تاریخی نیامده است، وی توضیح داد:ایمپریال کالج لندن در روز سه‌شنبه هفتم نوامبر میزبان نمایش فیلم

فرهنگ‌و‌هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶۶

«به وقت شام» کنجکاو برانگیز ترین فیلم جشنواره

کارگردان‌هایی که فرم حضور در جشنواره‌ها پُر کردند

جشنواره فیلم فجر به عنوان قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین مهمانی و ضیافت سینمای ایران همواره مورد توجه بسیاری از فیلمسازان و اصحاب رسانه قرار گرفته است و از آن استقبال کرده‌اند، اگر نگاهی گذرا به برگ‌زاری دوره‌های گذشته جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

حدود ۲۰ فیلم به حضور در جشنواره سینما سی‌وششم فیلم فجر علاقه‌مند شدند که سعی می‌کنیم در زیر به آنها اشاره کنیم اما فارغ از نام ابراهیم حاتمی کیا چیزی که بیش از همه در آن به چشم می‌خورد عدم حضور کارگردان بزرگ و نامدار سینمای ایران است.

«**به وقت شام» ابراهیم حاتمی کیا**
فیلم سینمایی «به وقت شام» جدیدترین محصول مرکز فیلم و سریال سازمان هنری واسطه‌های قاچاقی فراوانی دارد، در سوسی دیگر تعداد تولید کنندگان داخلی عروسک و اسباب‌بازی در حال حاضر ۱۵۰ مؤسسه بوده و ۲۵ شرکت دانش‌بنیان نیز به طراحی و تولید می‌پردازند. در حالی که این سرجمع کوچک نمی‌تواند جلویگوی نیاز و افزایش درصد عملکردمان باشد، بنابراین برای رفع این تنگنا و خروج نفوذ غرب و شری در حیطه فرهنگ اسباب‌بازی و عروسک نیاز به توجه یکپارچه سه‌تولان به کسانی است که پا به به این عرصه می‌گذارند از جمله طلمبه‌ای که در مشهد مقدس کارگاه کوچکی را در روستا محمد خزاعی دومین همکاری مشترک ابراهیم حاتمی کیاوسازمان هنری‌رسانه‌ای اوج‌است که برای نخستین بار در سطح اول سینمای ایران به‌صورت مستقیم به حیات منطقه و اسلام تکفیری می‌پردازد.

«**سرو زیر آب»** به کارگردانی محمدعلی باشه‌انگهر و تهیه‌کنندگی سیدحامد حسینی فرم حضور در این رویداد فرهنگی هنری را پر کرده‌است. در خلاصه داستان محمدعلی باشه‌انگهر و حامد باشه‌انگهر نوشته شده، آمده است: راز جهان‌بخش کرامت فلش می‌شود!این راز خوب چیستا، ماهرو، گسودرز، بهرام، جهانگیر و سرگرد پوشیاس را آشفته خواهد کرد. جهان‌بخش برای اثبات بی‌گناهی‌اش و بازگشت آرامش سر بلندی را آغاز می‌کندسفری که پایش زندگی بسیاری از آنها را تغییر می‌دهد.

«**الاتاری»** محمدحسین مهدویان فیلم سینمایی «الاتاری» به کارگردانی محمدحسین مهدویان و تهیه‌کنندگی سیدمحمود رضوی که به تازگی تولید خود را آغاز کرده است در حال حاضر تصویربرداری جدیدترین اثر خود را انجام می‌دهد. جشننده‌های آن از است که هادی حجازی‌فر یکی از بازیگران اصلی این فیلم سینمایی است و عوامل این فیلم سینمایی «الاتاری» در تلاشند که فیلم سینمایی را به سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر برسانند.

«**چهارراه استانبول»**مصطفی کیایی مصطفی کیایی هم که در جدیدترین فعالیت‌سینمایی خود «چهارراه استنبول» را کارگردانی می‌کند، اعلام کرده که فرم حضور فیلم «چهار راه استانبول» در جشنواره فجر را پر کرده است.

«**جشن دلتنگی»** پویا آذربایجانی یکی از آثاری که این روزها در حال فیلمبرداری است، «جشن دلتنگی» به کارگردانی پویا آذربایجانی است که ابتدای آسان آغاز شده و همچنان ادامه دارد. این فیلم به تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی فرم حضور در جشنواره سی‌وششم را پر کرده است. فیلم سینمایی «جشن دلتنگی» درباره رابطه واقعی آدم‌ها و گره خوردن آنها با فضای مجازی است و سازندگان فیلم تلاش دارند تا اولین نمایش این اثر در سی و ششمین جشنواره ملی فیلم فجر باشد.

«**ها لایلت»** اصغر نعیمی فیلم سینمایی «ها لایلت» به نویسندگی و کارگردانی اصغر نعیمی و تهیه‌کنندگی

می‌شویم که به دلیل عدم اطلاع‌رسانی دقیق از سوی کانال رسمی جشنواره فیلم فجر در خصوص فیلم‌های شرکت‌کننده در این جشنواره، همواره راهی برای شرکت و حضور کارگردانان دیگر که آثار خود را تا تاریخ اعلام شده نتوانستند به جشنواره برسانند، با ننگ داشته‌اند.

جشنواره را هم بر می‌کنیم.
«**همه چی عادی‌ه»** محسن دامادی فیلم «همه چی عادی‌ه» که از چندی پیش پروانه نمایشش خود را دریافت کرده بود، به تازگی نیز فرم حضور در جشنواره فیلم فجر را پر کرده و در صورت پذیرش، اولین نمایش فیلم در این دوره از جشنواره خواهد بود. این فیلم روایتگر داستان زندگی جوانی روستایی است که به دلیل کمبود و بحران آب و به دنبال لقمه نانی به پایتخت مهاجرت می‌کند او مجبور به فعالیت در مشاغل می‌شود که دانه و تجربه‌ای از آنها ندارد....

«**در خونگاه»** سیاوش اسعدی منصور سهراب پور تهیه‌کننده سینما گفت:فرم مربوط به حضور اثر «درخونگاه» در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر را پر کردیم. در فیلم «درخونگاه» به کارگردانی سیاوش اسعدی و تهیه‌کنندگی منصور سهراب‌پور، بازیگرانی چون امین حیایی، ژاله صامتی، مه‌راهه شریفی‌نیا، نادر فلاح، نورگل شمشیل‌چای و لیلیا زارع با افسشین سنگ چاپ، فاطمه تراشی و پانته‌ا پناهی‌ها، جمشید هاشم‌پور و ... نقش آفرینی می‌کنند. سیاوش اسعدی و پیش از این آثاری چون «جیب‌ببر خیابان جنوبی» و «حوالی اتوبان» را کارگردانی کرده‌است.

«**مغزهای کوچک زنگ زده»**

فیلم بعدی که می‌خواهیم به معرفی آن پردازیم،فیلم سینمایی «مغزهای کوچک زنگ زده» هومن سیدی است که آکران روزهای مراحل پایانی فنی را می‌گذراند. سعید سعیدی، تهیه‌کننده این فیلم از حضور اثرش در جشنواره فیلم فجر خبر داده بود. در خلاصه داستان فیلم مغزهای کوچک زنگ‌زده» آمده است: این فیلم داستان مغزهایی است که زنگ زده‌اند؟» قرار است که به مسائل اجتماعی بپردازد.
«**خیابان دیوار»** بهمن کامیار فیلم سینمایی «خیابان دیوار» به کارگردانی بهمن کامیار با تغییر نام به «در وجه حامل» فرم حضور در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر را پر کرد تا دومین تجربه بلند سینمایی کامیار در

«**کامیون»** کامیوزیا پرتوی فیلم سینمایی «کامیون» با مدیریت فیلمبرداری تورج اصلانی در مرزهای سوریه و عراق، روستاهای اطراف منطقه سیلوانا در استان آذربایجان غربی، شهرهای ارومیه و میانه و در نهایت در لوکیشن‌های مختلفی در تهران از جمله آزادی، تهرانسر، گل‌لایره، شهرک غرب، صادقیه و ... فیلمبرداری شده است. پرتوی درباره حضور «کامیون» در جشنواره فیلم فجر اعلام کرده بود که این فیلم که صداگذاری آن به پایان رسیده، در حال آماده شدن برای جشنواره فیلم فجر است و روزهای آتی فرم مربوط به

مقام کارگردان راهی این جشنواره شود. «در وجه حامل» تمامی مراحل فنی را پشت سر گذاشته و نسخه بازبینی آن برای ارائه به دبیرخانه سی و ششمین جشنواره فیلم فجر آماده است. این فیلم مضمونی اجتماعی دارد و داستان آن روایتگر زندگی زنی به نام مهری است که ناخواسته در گیر ماجرای مجهول می‌شود و در پی حل آن است. تمامی مراحل فیلمبرداری «در وجه حامل» در لوکیشن‌های تهران انجام شده است.

«**گرگ بازی»** عباس نظام‌دوست تمام کارهای فنی فیلم «گرگ بازی» به طور کامل به پایان رسیده و آماده نمایش شده است و عوامل تولید آن در نظر دارند تا آن را برای اولین بار در سی و ششمین جشنواره ملی فیلم فجر به نمایش بگذارند فرم جشنواره فیلم فجر هم پُر کرده‌اند و امیدوارند که فیلمشان در جشنواره فیلم فجر پذیرفته و به نمایش گذاشته شود.

«**اتاق تاریک»** روح‌الله حجازی با پایان تدوین فیلم سینمایی «اتاق تاریک» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی روح‌الله حجازی، این فیلم فرم حضور در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر را پر کرد تا نخستین نمایشش در جشنواره امسال باشد. در حال حاضر مراحل صداگذاری، ساخت موسیقی و ویزوال افکت فیلم به طور هم‌زمان در حال انجام است تا نسخه‌ای از «اتاق تاریک» در موعد مقرر به دفتر جشنواره فجر ارسال شود.
«**سال دوم دانشکده من»** رسول صدرعلی فیلم سینمایی «سال دوم دانشکده من» ساخته رسول صدرعلی برای حضور در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر فرم حضور در این جشنواره را پر کرده است. این فیلم به نویسندگی پرویز شهبازی مضمونی اجتماعی دارد که قرار است به تهیه‌کنندگی مسعود ردایی تولید شود.

«**گر و کودیل»** مسعود تگاور مسعود تگاور نویسنده و کارگردان فیلم سینمایی «گر و کودیل» اعلام کرده بود که مراحل نهایی فیلم شامل صداگذاری و ساخت موسیقی این روزها در حال انجام است و فرم جشنواره سی و ششم فجر را نیز پر می‌کنیم تا اولین نمایش فیلم در این جشنواره باشد. فضای فیلم اجتماعی حادثه‌ای است و درباره موضوع روز جوانان و اعتیاد و مواد مخدر است.
«**گر و کودیل»** فیلیلی استی که نگاه مستقیم به مضمون و گیشه دارد و در این فیلم همه تلاش کردند که محیط قابل قبول و خوبی را برای بیننده احسند.

فیلم سینمایی کمدی «مصادره» به کارگردانی مه‌ران احمدی و تهیه‌کنندگی محمدحسین قاسمی برای حضور در جشنواره فیلم فجر آماده می‌شود. در خلاصه داستان فیلم آمده است: «ایران خیلی بزرگه ولی ما هم خیلی بدشانسیم.»

«**کار کثیف»** خسرو معصومی «کار کثیف» تازه‌ترین ساخته خسرو معصومی، فیلمساز قدیمی سینمای ایران است که مطرح‌ترین اثر کارنامه‌اش هنوز «پر پرواز» است. تولید فیلم «کار کثیف» طی ۷۵ جلسه فیلمبرداری در لوکیشن‌های مختلف انجام شد و حضور عوامل فنی پشت‌صحنه همچون حسن حسن دوست به عنوان تدوینگر و محمدرضا دلیاک در طراحی صدا قابل توجه است. تازه‌ترین ساخته خسرو معصومی که تشابهی با عنوان فیلم پُرطرقدار «هری کثیف» ساخته‌دان سیگل و با بازی کوینت استنود دارد، در لوکیشن عمده آثارش در شمال و در شهرهای مازندران فیلمبرداری شد و گروه سازنده چند روزی را میهمان شه شهر «انکار»، «استانبول» و نیز شهر «رزوم» ترکیه که اشتراکات فرهنگی بسیاری با ایران دارد، بودند و به ثبت بخشی از سکانس‌های فیلم پرداختند.

«**آهوی پیشونی سفید ۲»** سیدجواد هاشمی سازندگان فیلم سینمایی «آهوی پیشونی سفید۲» فرم حضور در سی و ششمین جشنواره ملی فیلم فجر را به دبیرخانه این جشنواره تحویل دادند. سیدجواد هاشمی در مقام تهیه‌کننده این اثر سینمایی در آخرین روز از مهلت ثبت نام برای حضور در سی و ششمین جشنواره ملی فیلم فجر، فرم حضور در این جشنواره را پر کرد تا در صورت پذیرش، این اثر سینمایی در جشنواره فیلم فجر رونمایی شود. «آهوی پیشونی سفید ۲» پیش از این توانسته‌است عنوان بهترین فیلمنامه از این سی‌امین جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان به دست آورد.

بعد از داعش برنامه فرهنگی داریم؟!

■ **معصومه طاهری**

چندسالی‌داعش‌مانند غده سرطانی در عراق و سوریه ایجاد شده‌بوده‌وایران تنها کشوری بود که در مقابل آن ایستاد و از دولت‌های عراق و سوریه به‌تمام‌قد حمایت کرد اما ما که در این مسیر هزینه‌های زیادی دادیم تا در منطقه و جهان امنیت حاکم شود، اصلاً خروجی در خوری در این چندسال برای معرفی حقایق موجود نداشتیم. شاید مهم‌ترین رسانه ما همان سخنان رهبری و سیدحسن نصرالله‌باشد و در زمینه فرهنگی تنها دو فیلم با نام «جشن تولد» و «به وقت شام» است. اولین اثری‌تجربه‌عباس‌لاجوردی، مستندساز جوانی است که با بودجه بخش خصوصی به میدان عمل هر چند «جشن تولد» نقاط ضعف زیادی داشت و آن گونه که باید در عرصه داستانی و سینمایی نتوانست حرفی برای گفتن داشته باشد اما جاسرات کارگردان جوان و متمه‌آن در مقابل سینمای برمدعی ایران و شخصیت‌های شناخته شده آن ستودنی است. «به وقت شام» ابراهیم حاتمی کیا هم مدت‌هاست به آکران رسیده و مشخص نیست امسال در جشنواره فجر رونمایی شود یا نه.

تأسف‌انگیز است این‌ها همه سازمان وارگان‌متصدی سینمایی خروجی‌مان‌قط‌همین‌دو فیلم‌بوده‌است. داعش پدیده تلخی بود اما یک فرصت هم بود، ترویرست‌هایی که ترابم‌باز‌ها در مناظرات اعلام کرد ساخته‌دست‌اوپاما و هیلازی کلیتون‌بوده‌و کلیتون نیز در کتابت خاطراتش به این امر اعتراف کرده است. داعش یک نقطه قوت بزرگی برای ما داشت که نتوانی استفاده از آن نداشتیم! وقتی لوبکر بغدادی برای اولین بار بر منبر رفت، اعلام کرد که داعش دشمن شیعیان و مسیحیان است! موضوع مهمی که سیستم‌های برمدعا و ثروتمند فرهنگی و بین‌المللی ما که نه از آن استفاده‌ای کردند نه حقیقتاً نتوانی استفاده از آن را داشتند، فرصت‌سوزی کردند. در این میان تولیدات هنری و البته سازمان فرهنگ و ارتباطات مهم‌ان اصلی کم‌کاری‌هایی هستند که بدون شک مسئولانه‌باید به‌خون‌شهبان‌ها، وقتی لوبکر بغدادی دادگاه حق پاسخگو باشد! آنچه مسلم است اینکه در جبهه‌نظامی‌سراسر، سلیبانی‌با‌بهره‌ای‌مغالغان‌حرم دفاع‌جانانه‌داشتند و تا نابودی داعش ایستادند اما در جبهه‌فرهنگی‌سنگر‌ها‌حالی‌مانند تقریباً‌کاری‌انجام نشد تا به روشنگری و بیداری افکار عمومی بپردازد. همه‌ما را شنیدیم خیر ساختن فیلم آکشن کشور هند در مقابل داعش تعجب‌کردیم اما حقیقت آن است که تعجبی‌هنرند. در سینمای هند مخاطب‌ای‌مانند

می‌داند چطور و چگونه کار کند حتی با تخیلات و اوهام به‌شکار‌نهدن مخاطب می‌پردازد! این‌هنر‌ها همه‌میدهند که چطور در دنیا می‌توانند خودشان را نشان بدهند و ما هنوز اندر خم یک کوچه‌ایم، با وجود آنکه خودمان در مقابل این تهدید جهانی از همه نظر ایستادیم و هزینه‌های زیادی دادیم اما به دلیل فسادهای سیستمی و عدم شایسته‌سالاری حتی در سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه، خروجی ما تقریباً صفر بوده است. مطمئناً هر کشور دیگری بود اقتدر از حقایق موجود استفاده می‌برد تا دنیا حق و باطل را بشناسد، در حالی که ما ظاهراً تنها رسانه خودمان را استخراجی برای خودمان می‌دانستیم و مظلومانه مدافعان حرم را بدرقه کردیم.

حالا که سلطه داعش به برکت همین مدافعان حرم و جنگ‌اوران نظامی بر منطقه تمام شده است باید وارد میدان فرهنگ رسانه‌شود و این وضعیت بیمارگونه ما قطعاً شاهد خواهیم بود کشورهای دیگر عرصه فرهنگی عراق و سوریه را اشغال کنند. چنانکه زبان روسی در سوریه به زبان دوم تبدیل شده است یا ترکیه به عنوان کشوری اسلامی میوه‌چینی خواهد کرد! البته فرهنگ تنها محدود به تولید فیلم و مستند و اینها نیست، بسیار گسترده‌تر و زیربنایی‌تر است. ما سال‌ها به قصد زیارت سوریه می‌رفتیم اما جای تأسف‌دارد که بعد از نزدیک به چند دهه حتی حوزه علمیه‌ما شناخت دقیقی از علویان سوریه ندارد و در سوریه تا قبل از داعش و گروهک‌های تروریستی در دستن‌ما‌بود‌ولی حقیقتاً برنامه‌ای برای تأثیرگذاری درست فرهنگی نداشتیم. در عراق نیز تقریباً همین اوضاع حاکم است. چند وقت پیش گفته شد یکی از نهادهامدرسه‌ای در منطقه سنی نشین عراق با نام «ماما خمینی» تأسیس کرده است. این موضوع با انتقادات برخی از فعالان فرهنگی شیعه عراق روبه‌رو شد. اینها می‌گفتند چرا ایرانیان یا اصلاً کار فرهنگی نمی‌کنند یا اقتدر رو کار می‌کنند که عراقی‌ها احساس کنند هویتشان در خطر است؟! یکی از منتقدان این اتفاق که از کارشناسان عراقی است، می‌گوید: انگلیسی‌ها کار جالبی می‌کردند، مدرسه آموزشی فرهنگی می‌ساختند اما با نام شخصیت‌های فرهنگی و هنری عراقی تا ناسیونالیست‌ها را روی اتفاقات ظاهری حساس نکنند، آن وقت ایرانی‌ها با تبلیغات علنی هستند به طوری که در بسیاری از موارد حساسیت‌نا و تحریک‌کننده است. در هر حال حالا که داعش از بین رفته است نباید آرام نشست و دست‌روی دست گذاشت بلکه از آن زمان آرام رسیده تا سنگ‌های فرهنگی و رسانه‌ای را تمام‌قوت حفظ کنیم تا تسخیر نشود.